

कापूस हंगाम २०२३ - २४: साप्ताहिक पीक सल्ला
(कालावधी १९ सप्टेंबर ते २५ सप्टेंबर २०२३)

महाराष्ट्र		मागील आठवड्यातील प्रत्यक्ष पाऊस (मिमी)					पडणाऱ्या पावसाचा अंदाज (मिमी)				
		सप्टेंबर					सप्टेंबर				
		15	16	17	18	19	21	22	23	24	25
	धुळे	0	7	11	11.5	1.5	26	25	44	47	22
	नंदुरबार	2	0	0	26	5	26	22	44	44	44
	जळगाव	0	12	19.3	13.3	13.4	17	49	45	55	57
	अहमदनगर	20.4	0	0	1.4	0	21	38	19	10	9
	औरंगाबाद	3	12	0	0	0	17	33	37	20	31
	जालना						17	33	36	20	33
	बीड	0	0	0	0	0	13	49	52	13	11
	नांदेड	0	1.2	0	0	0	36	39	18	22	25
	परभणी	0	1.4	0	0	4.6	13	36	23	10	9
	हिंगोली	1	0.5	0	0	0	19	31	18	19	8
	बुलढाणा	15	3	0	2	7	17	33	28	28	46
	अकोला	15.1	5.3	0	20	1.7	5	33	36	18	22
	वाशीम	0	0	0	0	0	13	34	27	19	15
	अमरावती	1	23	0	4	0	45	56	54	36	45
	यवतमाळ	1	0	0	0	0	39	37	35	26	22
	वर्धा	7	4.2	0	16	0	30	27	35	19	24
नागपूर	21.4	15	0	0	0	37	27	32	21	24	
चंद्रपूर	25	0	0	0	0	37	21	15	26	14	
पावसाचे प्रमाण आणि रंग कोड		0.1 to 2.4 mm		2.5 to 15.5 mm		15.6 to 64.4 mm		64.5 to 115.5 mm		115.6 to 204.4	
पावसाची श्रेणी		खूप हलका पाऊस		तुरळक पाऊस		मध्यम स्वरूपाचा पाऊस		मुसळधार पाऊस		अति मुसळधार पाऊस	

पीक परिस्थिती:

अकोला:

- पेरणी केलेले पीक ७७ ते १२७ दिवसांच्या कालावधीचे असून फुले येणे/ बोंड निर्मिती/ बोंड विकासाच्या टप्प्यावर आहे.
- या आठवड्यात खुरपणी तसेच कीटकनाशक फवारणी या सारखी आंतर मशागतीची कामे करण्यात आली.
- जवळपास सर्वच शेत तणमुक्त आहेत कारण लांब कोरड्या कालावधीमध्ये आणि कमी पावसात खुरपणी आणि तण काढण्यासारख्या क्रिया पूर्ण झाल्या आहेत।

- शेतात रसशोषक कीड तुडतुडे, फुलकिडे, आणि गुलाबी बोंडअळी या किडींचा प्रादुर्भाव दिसून आला.
- रोगांचा प्रादुर्भाव नाही.

नांदेड:

- पिक ६७ ते ८९ दिवसांचे असून शाखीय वाढ ते चौरस निर्मिती अवस्थेत आहे.
- आंतरमशागतीची कामे, वनस्पती संरक्षण आणि खत वापरासंबंधीच्या फवारण्या देण्यात आल्या.
- कीट व रोगांचा प्रादुर्भाव नाही परंतु फुलकिडे व तुडतुड्यांचा प्रादुर्भाव असून तो आर्थिक नुकसान पातळीखाली आहे.
- काही शेतात विल्ट दिसून आले.

राहुरी:

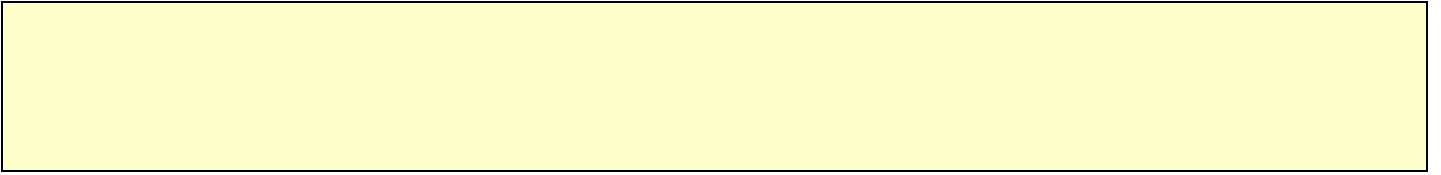
- पीक ८३ ते ९७ दिवसांचे असून दिवसांचे असून चौरस निर्मिती, फुले व बोंड येण्याच्या अवस्थेत आहे.
- डवरा चालवणे, तण काढणे सुरू आहे.
- पांढरी माशी वगळता रसशोषक कीटकांचा प्रादुर्भाव आर्थिक नुकसानपातळी वर आहे.
- शेतात तणांचा प्रादुर्भाव आढळला आहे.
- काही शेतात मायलोसेरस भुंग्यामुळे कापसाचे नुकसान झाले आहे.
- काही शेतात टोबॅको स्ट्रीक व्हायरस चे प्रमाण १% आढळले आहे.

पीक सल्ला:

अकोला येथे, गेल्या आठवड्यात ज्या भागात अतिवृष्टी झाली त्या भागातील कपाशीच्या शेतातील अतिरिक्त पाणी काढून टाकावे. कपाशीमध्ये पॅराविल्टिंगची लक्षणे आढळल्यास, १० लिटर पाण्यात कॉपर ऑक्सिक्लोराईड ५० डब्ल्यूपी @ २५ ग्रॅम किंवा कार्बेन्डाझिम ५० डब्ल्यूपी @ १२ ग्रॅम + नत्र १५०- २०० ग्रॅम मिसळून प्रभावित झाडांच्या मुळांशी द्यावे. जर पूर्वी केले नसल्यास शेतकऱ्यांना जून आणि जुलै मध्ये पेरणी केलेल्या पिकामध्ये झाकलेल्या सरी उघडण्याचा / नांगरण्याचा सल्ला देण्यात आला आहे. फुलोऱ्याच्या अवस्थेत २% नत्र आणि बोंड विकासाच्या अवस्थेत २% डीएपीची फवारणी करावी. कोरड्या अवस्थेत पोटॅशियम नायट्रेटची @ १००ग्रॅम/१०लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी. कापसाची पाती आणि फुले नैसर्गिकरीत्या कमी होऊ नयेत यासाठी एनएए ४.५ एसएल @ ४मिली/१०लिटर आणि कापसाची अतिरिक्त शाखीय वाढ रोखण्यासाठी मेपिक्वॅट क्लोराईड @ १०मिली/१०लिटर पाण्यात फवारणी करावी. रसशोषक कीटक आर्थिक नुकसान पातळी ओलांडल्यास थायामेथॉक्सम २५ डब्ल्यूजी @ २ ग्रॅम किंवा डायनोटेफुरॉन २०% एसजी @ ३ ग्रॅम किंवा ऍसिटामिप्रिड २० एसपी @ २ ग्रॅम किंवा फ्लॉनिकॅमिड ५० डब्ल्यूजी @ ४ ग्रॅम किंवा डायफेंथियुरॉन ५० डब्ल्यूपी @ १२ ग्रॅम किंवा बुप्रोफेझिन २५ एससी @ २० मिली प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून पावसाची स्थिती लक्षात घेऊन फवारणी करावी. पिवळे चिकट सापळे @ ८/एकर स्थापित करावे. पाळत ठेवण्यासाठी फेरोमोन सापळे @ २/हेक्टर लावावे आणि गुलाबी बोंडअळीचा नियंत्रणासाठी प्रोफेनोफोस ५० ईसी @ ३० मिली प्रति १० लिटर किंवा इमामेक्विन बेंजोएट ५ एसजी @ ५ ग्रॅम प्रति १० लिटर किंवा इंडोक्साकार्ब १४.५ एससी @ १० मिली प्रति १० लिटर किंवा क्लोरपायरीफॉस २० % ईसी @ २५ मिली प्रति १० लिटर. बुरशीजन्य पानावरील डाग नियंत्रित करण्यासाठी प्रोपिकोनाझोल २५ ईसी @ १० मिली किंवा कार्बेन्डाझिम ५० डब्ल्यूपी @ ४ ग्रॅम किंवा कार्बेन्डाझिम १२% + मॅन्कोझेब ६३% डब्ल्यूपी @ ३० ग्रॅम किंवा फ्लूक्सापायराक्साड १६७ ग्रॅम/लिटर + पायराक्लोस्ट्रोबिन ३३३ ग्रॅम/लिटर एस @ ६ ग्रॅम अझॉक्सीस्ट्रोबिन १८ .२ % डब्ल्यू/डब्ल्यू + डायफेनोकोनाझोल ११ .४ % डब्ल्यू/डब्ल्यू एस सी @ १० मिली किंवा ५५ % + पायराक्लोस्ट्रोबिन ५ % डब्ल्यूजी @ २० ग्रॅम / १० लिटर पाण्यात फवारणी करावी. बोंड सड रोगाच्या संकुलाचा पुढील प्रसार तपासण्यासाठी कार्बेन्डाझिम १२% + मॅन्कोझेब ६३% डब्ल्यूपी @ ०.३ % किंवा कार्बेन्डाझिम ५० डब्ल्यूपी @ ०.०४% किंवा प्रोपिनेब ७० डब्ल्यूपी @ ०.२५% किंवा प्रोपिकोनाझोल २५ ईसी @ ०.१% फवारणी करावी.

नांदेड येथे, शेतकऱ्यांना पिकामध्ये झाकलेल्या सरी उघडण्याचा / नांगरण्याचा सल्ला देण्यात आला आहे. पिवळे चिकट सापळे @ ८/एकर आणि निळे चिकट सापळे @ ८/एकर रस शोषक कीटकांच्या नियंत्रणासाठी स्थापित करावे. रसशोषक कीटक आर्थिक नुकसान पातळी ओलांडल्यास थायामेथॉक्सम २५ डब्ल्यूजी @ २ ग्रॅम किंवा डायनोटेफुरॉन २०% एसजी @ ३ ग्रॅम किंवा ऍसिटामिप्रिड २० एसपी @ २ ग्रॅम किंवा फ्लॉनिकॅमिड ५० डब्ल्यूजी @ ४ ग्रॅम किंवा डायफॅथियुरॉन ५० डब्ल्यूपी @ १२ ग्रॅम किंवा बुप्रोफेझिन २५ एससी @ २० मिली प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून पावसाची स्थिती लक्षात घेऊन फवारणी करावी. पिवळे चिकट सापळे @ ८/एकर स्थापित करावे. पाळत ठेवण्यासाठी फेरोमोन सापळे @ २/हेक्टर लावावे आणि गुलाबी बॉडअळीचा नियंत्रणासाठी प्रोफेनोफॉस ५० ईसी @ ३० मिली प्रति १० लिटर किंवा इमामेक्विटन बेंजोएट ५ एसजी @ ५ ग्रॅम प्रति १० लिटर किंवा इंडोक्साकार्ब १४.५ एससी @ १० मिली प्रति १० लिटर किंवा क्लोरपायरीफॉस २० % ईसी @ २५ मिली प्रति १० लिटर. फुलकीड्यांचे व्यवस्थापन करण्यासाठी स्पिनेटोरम ११.७% एससी @ ८.५ मिली/१० लिटर पाण्यात फवारणी करा. कपाशीमध्ये पॅराविल्टिंगची लक्षणे आढळल्यास, १० लिटर पाण्यात कॉपर ऑक्सिक्लोराईड ५० डब्ल्यूपी @ २५ ग्रॅम किंवा कार्बेन्डाझिम ५० डब्ल्यूपी @ १२ ग्रॅम + नत्र १५०- २०० ग्रॅम मिसळून प्रभावित झाडांच्या मुळांशी द्यावे. पोटॅशियम नायट्रेट (१३:००:४५) @ २% बॉड विकासाच्या टप्प्यावर फवारणी करावी. मॅग्नेशियम सल्फेट @ ०.५ % ची फवारणी फुलांच्या आणि बोंडाच्या निर्मितीच्या अवस्थेत करावी. बोंड सड रोगाच्या संकुलाचा पुढील प्रसार तपासण्यासाठी कार्बेन्डाझिम १२% + मॅन्कोझेब ६३% डब्ल्यूपी @ ०.३ % किंवा कार्बेन्डाझिम ५० डब्ल्यूपी @ ०.०४% किंवा प्रोपिनेब ७० डब्ल्यूपी @ ०.२५% किंवा प्रोपिकोनाझोल २५ ईसी @ ०.१% फवारणी करावी.

राहुरी येथे, शेतकऱ्यांना आंतरमशागतिची कामे वेळेवर करण्याचा आणि फेरोमोन सापळे बदलण्याचा सल्ला दिला जातो. तुडतुडे आणि फुलकीड्यांच्या लोकसंख्येवर लक्ष ठेवण्यासाठी पिवळे चिकट सापळे अनुक्रमे ८/एकर आणि निळे चिकट सापळे @ ८/एकर वर लावावे. रसशोषक कीटक आर्थिक नुकसान पातळी ओलांडल्यास थायामेथॉक्सम २५ डब्ल्यूजी @ २ ग्रॅम किंवा डायनोटेफुरॉन २०% एसजी @ ३ ग्रॅम किंवा फ्लॉनिकॅमिड ५० डब्ल्यूजी @ ४ ग्रॅम किंवा डायफॅथियुरॉन ५० डब्ल्यूपी @ १२ ग्रॅम किंवा बुप्रोफेझिन २५ एससी @ २० मिली प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी. गुलाबी बॉडअळीच्या पतंगाच्या क्रियाकलापांवर लक्ष ठेवण्यासाठी कामगंध सापळे @ ५ सापळे/हेक्टर स्थापित करावे. डोमकल्या गोळा करून नष्ट कराव्या. जर प्रादुर्भाव आर्थिक नुकसान पातळी ओलांडल्यास प्रोफेनोफॉस ५० ईसी @ ३० मिली किंवा इमामेक्विटन बेंजोएट ५ एसजी @ ५ ग्रॅम किंवा इंडोक्साकार्ब १४.५ एससी @ १० मिली प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी. बोंड सड रोगाच्या संकुलाचा पुढील प्रसार तपासण्यासाठी कार्बेन्डाझिम १२% + मॅन्कोझेब ६३% डब्ल्यूपी @ ०.३ % किंवा कार्बेन्डाझिम ५० डब्ल्यूपी @ ०.०४% किंवा प्रोपिनेब ७० डब्ल्यूपी @ ०.२५% किंवा प्रोपिकोनाझोल २५ ईसी @ ०.१% फवारणी करावी.

The detailed information regarding cotton production technology, e.g. selection of soil, varieties, fertilizer application, sowing methods, irrigation systems, management of weeds, insect pests and diseases, etc. can be availed from an android based **CICR Cotton App** developed by ICAR-CICR, Nagpur. The app can be downloaded free of cost from Google play store. Additionally, the crop growth stage specific and weather based weekly advisory are uploaded on the website of ICAR-CICR also to be consulted for the benefit of farmers

